

DETALJ ČEŠKE SPOMENIČKE KULTURE NA GROBLJU SV. JOSIP

Kompleks grobalja u Koševskoj dolini, groblje sv. Mihovila, sv. Josipa i Evangelističko groblje, počivališta su doseljenika katoličke i evangelističke vjeroispovijesti. Evangelističko groblje je ekshumirano pri građenju Građevinskog fakulteta. Po natpisima na spomenicama može se zaključiti da su pokojnici bili Česi, Mađari, Italijani, Austrijanci i drugi doseljenici.

Na rimokatoličkom groblju Sveti Josip na Koševu u Sarajevu, nalazi se obiteljska grobnica Slavik. Evidencijski broj grobnog polja u KJKP «Pokop» je K R10 br.9. Groblje Sveti Josip na Koševu je pod zaštitom Kantonalnog zavoda za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa Sarajeva. Groblje Sveti Josip je druga kategorija spomenika kulturno-historijskog naslijeđa. Prema podacima Kantonalnog zavoda za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa Sarajeva, nadgrobni spomenik je izgrađen 1908. godine u mjestu Ríhnovu, R.Češka.

Na visokom postamentu od bijelog kamena stoji figura anđela sa maslinovom grančicom u lijevoj ruci, napravljena iz jednog komada svjetlog kamena pješčara, u ljudskoj veličini. Autor kipa je K.Mihalek, kipar iz R.Češke. Figura anđela je stilizirana u duhu secesije.

Natpisna ploča na vertikalnom dijelu je razbijena u nekoliko komada. Usljed slijeganja tla došlo je do statičke poremećenosti postamenta i nagnuća figure anđela. Figura anđela ima erozijom oštećenu površinu, a na desnoj ruci joj nedostaju prsti. Površina kipa je obložena mahovinom zelene boje.

Da bi sprječili rušenje kipa, članovi «Česke besede» Sarajevo i uposlenici Ambasade Češke Republike finansirali su skidanje kipa sa nagnutog postamenta i postavljanje na betonsku podlogu pored groba. Time je kip anđela samo spašen od obaranja.

Da bi imali uvid u stanje kipa i mogućnosti njegove restauracije i sanacije, Česka beseda je angažovala kipare Darka Šobota i Amira Sućesku da izvrše snimanje stanja i predlože potrebne radnje. U ekspertizi su dali stanje spomenika i potrebne restauratorske radnje. Predračunska vrijednost restauracije i sanacije kipa anđela iznosi 5.200,00 KM, a prema procjeni klesara, popravke nadgrobnog dijela groba koštale bi 3.000,00 KM.

Česka beseda je u Program rada za 2008. godinu unijela nastavak aktivnosti na sanaciji grobnice Slavik.

Tomislav Krzyk